СМЕТНА ПАЛАТА

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

№ 0400313424

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Ардино за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията 3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет 4
Мнение 4
База за изразяване на мнение 4
Правно основание за извършване на одита 5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет 5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет 5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет 6
Некоригирани неправилни отчитания 7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби 11
Коригирани неправилни отчитания 13
Съществени недостатъци на вътрешния контрол 13
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства 15

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МФ	Министерство на финансите
ЗУТ	Закон за устройство на територията
АГО	Акушеро-гинекологично отделение
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
ДМА	Дълготрайни материални активи
ФО	Финанси на общините
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
ПУП	Подробен устройствен план
ПРЗ	План за регулация и застрояване
УПИ	Урегулиран поземлен имот
АЧОС	Акт за частна общинска собственост
ДСД	Други сметки и дейности
НСС	Национални счетоводни стандарти
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗВОПС	Закон за вътрешния одит в публичния сектор
ЗОП	Закон за обществените поръчки

ДО
Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ИЗЕТ ШАБАН
КМЕТ
НА ОБЩИНА АРДИНО

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Ардино, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Ардино към 31 декември 2023 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Ардино в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-03-134 от 16.09.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрита или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане,

което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите,* Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. Към 31.12.2022 г. от община Ардино е извършен преглед за обезценка на активите, признати в отчетността по сметки от група 20 „Дълготрайни материални активи“ в отчетна група „Бюджет“, като със Заповед № 22 от 13.01.2023 г. на кмета на общината е назначена комисия, която да извърши първоначално оценяване на безвъзмездно придобити дълготрайни активи, като определи справедливата стойност на имотите.

На основание на заповедта, от назначената комисия са съставени протокол от 13.01.2023 г., утвърден от кмета на общината, за определяне на справедлива стойност на имотите, признати в отчетността на общината по сметка сметки 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и протокол (утвърден от кмета на общината на 25.01.2023 г.) за извършен преглед за преоценка на активите, признати в предходен отчетен период (2021 г. и 2022 г.) по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ неправилно по данъчна оценка. Резултатът от извършения преглед е отразен в отчетността на общината към 31.12.2022 г.

Не е извършен преглед за преоценка/обезценка на имотите, общинска собственост, признати преди 2021 г. в отчетността на общината по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ по данъчна оценка, на обща стойност 1 515 552 лв.[1]

В утвърдената СчП на община Ардино за 2023 г., в т. 4 „Оценка след първоначално признаване“ от раздел V „Оценка на дълготрайни активи“, от обхвата на прегледа за преоценка/обезценка са изключени активите по сметка 220 „Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група (стопанска област) "Други сметки и дейности"“ поради невъзможност да бъде намерен пазарен аналог за сравнение.

Предвид извършени разпоредителни сделки с имоти, собственост на община Ардино, е налице възможност за използване на пазарен аналог на имотите,[2] което е в несъответствие с възприетия подход за изключване от обхвата на прегледа за преоценка/обезценка на активите, признати по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. т. 16.23 и 16.24. на ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. т. 7.1. и 7.2 от СС № 16 Дълготрайни материални активи, относно избор на подход за оценка на ДМА след първоначално признаване.

Не е изпълнено изискването на т. 7.2 от СС 16 Дълготрайни материални активи, съгласно което преоценките на дълготрайни материални активи трябва да се

[1] Одитно доказателство № 11

[2] т.е. използването на пазарната цена на сходни активи, аналогични по местонахождение, площ и предназначение, определянето на пазарните стойности на имотите е напълно възможно и приложимо при прегледа на преоценка/обезценка на активите, признати в отчетността по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“

правят достатъчно редовно, така че балансовата стойност на дълготрайните материални активи да не се различава съществено от тази, която би била определена при използването на справедливата стойност към датата на финансовия отчет.

Допуснатото неправилното отчитане е оценено характер.

2. При извършените одитни процедури за проверка на отчетените разходи за основен ремонт на дълготрайни материални активи (ДМА) в община Ардино, се установи следното:

През 2023 г. са извършени разходи за ремонт на сгради – общинска собственост, в общ размер на 176 676 лв.[3], които не са свързани с частично възстановяване и/или частична замяна на конструктивни елементи, основни части, съоръжения или инсталации. Същите представляват разходи за подобряването и поддържането в изправност на сградите, при които не се засяга конструкцията им. За извършените СМР за обектите няма издадени документи по реда на чл. 144, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), в т.ч. инвестиционно проектиране, разрешение за строителство и въвеждане в експлоатация. Извършените разходи не би следвало да се класифицират като разходи за основен ремонт, т.к. са с характер на текущи ремонти[4]. Обектите са включени в разчета за капиталови разходи и капиталовия списък на общината с източник на финансира „собствени средства, вкл. преходен остатък".

Към 31.12.2023 г., в отчетна група „Бюджет" са съставени следните неправилни счетоводни записвания:[5]

2.1. Разходи, в размер на 59 291 лв., за текущ ремонт на четири сгради[6] са капитализирани първоначално по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт", като при приключване на СМР са отнесени в увеличение на стойността на сградите, признати по сметки от гр. 203 „Сгради". Следвало е да се осчетоводят като текущи разходи по дебита на сметка 6021 „Разходи за текущ ремонт". На касова основа разходите са отчетени неправилно по параграф 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи", вместо по подпараграф 10-30 „Текущ ремонт".

2.2. Разходи за извършен ремонт на културна религиозна сграда в с. Бистроглед, в размер на 35 145 лв., неправилно са осчетоводени по дебита на сметка 6457 „Капиталови трансфери в натура за нестопански организации" в отчетна група „Бюджет" и параграф 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи", вместо по сметка 6021 „Разходи за текущ ремонт" и подпараграф 10-30 „Текущ ремонт". Сграда е призната в отчетността на общината[7].

2.3. Разходи за ремонт на трансформирано Акушеро-гинекологично отделение (АГО) в КОВИД отделение в „МБАЛ-Ардино" ЕООД гр. Ардино, в размер на 82 240 лв., неправилно са осчетоводени по дебита на сметка 6457 „Капиталови трансфери в

---

[3] По договор № 11 от 21.09.2022 г. с предмет „Ремонт на обществени сгради и санитарни възли на територията на община Ардино", финансиран със собствени средства и Договор № 18 от 07.11.2022 г. с предмет „Ремонт на трансформираното АГО отделение в ковид отделение в МБАЛ Ардино ЕООД", финансиран по проект BG16RFOP001-9.001-0002 „Укрепване на капацитета на болничната мрежа за реакция при кризи" се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Региони в растеж" 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския фонд за регионално развитие

[4] разваляне на подова дървена настилка, сваляне на стара мазилка по вътрешни стени, направа на вътрешна варо циментова мазилка по стени, направа на изравнителна замазка по подове, шпакловка по стени, тавани, около врати и прозорци, боядисване с бял латекс двукратно по стени и тавани, доставка и монтаж на ключове, направа на фаянсова облицовка по стени, доставка и монтаж на душ батерия, доставка и монтаж на тоалетно клекало и др.

[5] Одитни доказателства №1, 2, 3 и 4

[6] Сградата на кметството в с. Светулка, с. Светулка" – 7 867,36 лв., Обществена сграда в с. Чубрика, с. Чубрика" – 25 225,43 лв., санитарни възли в парк „Нилюфер" гр. Ардино" – 15 039,67 лв., санитарни възли в центъра на с. Горно прахово – 11 158,78 лв.

[7] инвентарен №3526

натура за нестопански организации“ и параграф 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи“ в отчетна група СЕС, вместо по сметка 6463 „Текущи трансфери в натура за нестопански предприятия от сектор "Държавно управление" и подпараграф 10-30 „Текущ ремонт“.[8] „МБАЛ-Ардино“ ЕООД е в Списъка на юридическите лица, включени в институционален сектор „Държавно управление“.

При финалното обсъждане на факти и обстоятелства с одитираната организация, ръководството на общината посочва, че:

- обектите, отчетени в параграф 51-00 „Основен ремонт на ДМА“ не изискват проекти и разрешения за строеж, тъй като ремонтите са ограничени до подмяна или възстановяване на съществуващи елементи, без да се променят основните конструктивни и функционални характеристики;
- съгласно законодателството, включително ЗУТ, разрешения за строеж се изискват само за ново строителство, реконструкция или значителни промени, които не се прилагат при извършените ремонти;
- ремонтите са насочени към поддържане и възстановяване на експлоатационната годност на сградите чрез замяна на износените материали с нови, с цел удължаване на срока на експлоатация.

Не са спазени и указанията, дадени с ФО № 17 от 13.09.2023 г. на министъра на финансите, относно извършване на разходи за основни ремонти на строителни обекти и класифицирането им по разчетите за финансиране на капиталовите разходи на общината по § 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи“ от Единната бюджетна класификация (ЕБК).

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки и параграфи в съответствие с техния характер съгласно СБО, утвърден с ДДС № 14 от 2013 г., и ЕБК за 2023 г., утвърден с ДДС № 09 от 2022 г. от министъра на финансите.

С допуснатото неправилно отчитане, в общ размер на 176 676 лв., е завишен показател „Придобиване на други дълготрайни активи“ и занижен показател „Разходи за издръжка“ от Отчета за касово изпълнение на бюджета, сметките за СЕС и чуждите средства към 31.12.2023 г. на община Ардино. С допуснатите неправилни отчитания са завишени шифър 11 „Сгради“ (59 291 лв.) от актива на баланса, шифър 0652 „Капиталови трансфери към други лица“(117 385 лв.) от отчета за приходи и разходи и са намалени шифри 0602 „Разходи за външни услуги“ (94 436 лв.) и 0651 „Текущи субсидии и трансфери към други лица“ от отчета за приходи и разходи (82 240 лв.)

3. При извършени одитни процедури за проверка на стопанските операции и съставените счетоводни записвания по сметка 2031 „Административни сгради“ в отчетна група „Бюджет“ и по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ отчетна група ДСД, се установи следното:

След одобрението на ПУП /подробен устройствен план/ - ПРЗ /план за регулация и застрояване/, засягащо урегулиран поземлен имот по плана на село Млечино, [9, 10] имотът се разделя на шест нови парцела. В отчетността на общината през предходен отчетен период е призната само сградата на Училище с. Млечино по сметка 2031 „Административни сгради“ към „Образование“ - второстепенен разпоредител с бюджет (инвентарен № 11 на стойност 6 900 лв.).

При осчетоводяване на измененията на имота съгласно издадените нови актове за общинска собственост (АОС) са допуснати следните неправилни отчитания:

3.1. През 2022 г. са съставени пет нови АОС, като:

---

[8] Гипсова шпакловка, теракотна настилка, латекс по стени и тавани, фаянсова облицовка и др. п.

[9] Първоначално издаден акт за собственост № 154 от 13.07.1999 г.

[10] Парцел I с кадастрален № 37 от квартал 8

- три от разделените имоти[11], представляващи незастроени поземлени имоти, са признати правилно по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ по справедлива стойност.

- в два от съставените АОС[12] са включени помощни постройки, признати правилно по сметка 2039 „Други сгради“ по справедлива стойност. Прилежащите земи към сградите, на обща стойност 9 835 лв.,[13] са признати през 2022 г. правилно по справедлива стойност, но неправилно в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“, вместо в отчетна група „Бюджет“ по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“. [14]

3.2. През 2023 г. е съставен шести АОС[15], който включва поземлен имот (УПИ XIX) и три броя сгради, в т.ч. сграда на училище с. Млечино, призната в предходен отчетен период, и две сгради, непризнати в отчетността на общината - двуетажна помощна сграда и едноетажна масивна стопанска сграда – помощна сграда. Към 31.12.2023 г. е допуснато:

- без основание със стойността на данъчната оценка, в размер на 18 256 лв., на преактувания имот (сграда на училище с. Млечино) е увеличена стойността на признатия през предходен отчетен период по сметка 2031 „Административни сгради“ актив „Училище с. Млечино“;

- на двете сгради[16], не са определени справедливите им стойности и не са признати в отчетна група „Бюджет“ по дебита на сметка 2039 „Други сгради“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

- прилежащата земя към сградите е призната правилно по справедлива стойност 12 550 лв., но неправилно по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД, вместо по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Не са спазени изискванията на т. 16.23 от ДДС 20 от 2004 г. по отношение на оценките след първоначално признаване на ДМА, да са приложими разпоредбите на т.т. 7.1 и 7.2 на СС 16, както и Раздел V Оценка на активите от Счетоводната политика на община Ардино (СчП).

Не са спазени указанията дадени с т. 43 от ДДС № 08 от 2023 г. на МФ, че при изготвянето на оборотната ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и пасиви, включително задбалансови, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2023 г.

Не са спазени изискванията на т. 19 от ДДС № 14 от 2013 г. за отчитането на прилежащите към сгради и съоръжения земи, за които също е предвидено балансово признаване при тяхното придобиване чрез сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи”.

С допуснатите неправилни отчитания, в общ размер на 40 641 лв., са завишени шифри 0011 „Сгради“ (18 256 лв.) в отчетна група „Бюджет“ и 0017 „Земи, гори и

---

[11] АЧОС № 4307 от 07.12.2022 г., УПИ XIV с площ 360 кв.м. (инв. № 3920 - 1 800 лв.), АЧОС № 4308 от 07.12.2022 г., УПИ XV с площ 351 кв.м. (инв. № 3921 - 1 755 лв.), АЧОС № 4309 от 07.12.2022 г., УПИ XVI с площ 324 кв.м. (инв. № 3922 - 1 620 лв.)

[12] АЧОС № 4310 от 07.12.2022 г. и АЧОС № 4311 от 07.12.2022 г., включващи УПИ XVII с площ 1 396 кв.м. и УПИ XVIII с площ 921 кв.м, ведно с построените едноетажни помощни сгради (дървени бараки)

[13] инв. № 3923 – на стойност 6 055 лв. и инв. № 3924 на стойност 3 780 лв.

[14] Одитни доказателства № 5 и 6

[15] АЧОС № 4312 от 13.01.2023 г.

[16] двуетажна помощна сграда – първи етаж масивен, дървена конструкция - втори етаж и едноетажна масивна стопанска сграда - помощна сграда

трайни насаждения"(22 385 лв.) в отчетна група ДСД, и е занижен шифър 0017 „Земи, гори и трайни насаждения"(22 385 лв.) в отчетна група „Бюджет" от актива на баланса.

Непризнаването по баланса на активи сгради, при наличието на основание за това, е оценено по характер.

4. Издадени два броя записи на заповед от 03.12.2019 г.[17] от кмета на община Ардино, на обща стойност 2 625 988 лв., в полза на Държавен фонд „Земеделие" - Разплащателна Агенция, за авансово плащане по договор № 09/07/2/0/00789 от 29.06.2018 г., с изтекъл срок на предявяването им към 31.12.2023 г., не са отписани по дебита на сметка 9299 „Други кредитори по условни по условни задължения" и кредита на сметка 9989 „Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви".[18]

Не са спазени указанията дадени с т. 43 от ДДС № 08 от 2023 г. на МФ, че при изготвянето на оборотната ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и пасиви, включително задбалансови, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2023 г.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

В община Ардино са установени следните случаи на несъобразяване със законите и други нормативни документи, в т.ч. с изискванията на Закона за публичните финанси (ЗПФ) и Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС):

1. Наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината са 15 181 013 лв. В Справка за ангажиментите за разходи по сключени договори от общината по чл. 94, ал. 3, т. 2 от Закона за публичните финанси, във връзка с чл. 92 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. (ЗДБРБ), неправилно са приспаднати ангажименти по сключени договори по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква „г" от ЗПФ, в размер на 10 399 797 лв. От наличните към 31.12.2023 г. ангажименти не е следвало да се приспадат договори, на обща стойност 9 113 855 лв. както следва:

- договор за обект „Реконструкция и рехабилитация на общински път KRZ2033/III-865, п.к. Стояново – Светулка/ - Седларци-Жълтуша - /KRZ 1002/ от км 0+000 до км 5+537", на стойност 6 390 746 лв., сключен по реда на чл. 114 от ЗОП. Обектът е включен в Приложение № 3 към чл. 107 ал. 13[19] от ЗДБРБ за 2024 г.

- два договора за обекти „Почистване, осигуряване на проводимост и частично укрепване на бреговете на р. Бялизворска" и „Почистване, осигуряване на проводимост и частично укрепване на бреговете на р. Падинска", на обща стойност 2 703 960 лв., които са сключен по реда на чл. 114 от ЗОП и към 31.12.2023 г. без осигурено финансиране.

- договор за проектиране и упражняване на авторски и строителен надзор на обект „Основен ремонт на общински път KRZ1037 /Ш-865/ Ардино – квартал „Перудите" от км 0+790 до км 1+290", в размер на 19 149 лв., е с осигурено финансиране от ДФ „Земеделие" по проект „Реконструкция и рехабилитация на част общински път KRZ1037 в землището на град Ардино и общински път KRZ2007, преминаващ през землището на с. Ленище" по оперативна програма „Развитие на селските райони 2014-2020 г.".

---

[17] Запис на заповед от 03.12.2019 г. за сумата от 2 188 323,58 лв. и Запис на заповед от 03.12.2019 г. за сумата от 437 664,72 лв.

[18] Одитно доказателство № 7

[19] приоритетни проекти по Инвестиционна програма за общински проекти

Следвало е в Справката за ангажиментите за разходи по сключени договори от общината по чл. 94, ал. 3, т. 2 от Закона за публичните финанси, във връзка с чл. 92 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г., по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква „г“ от ЗПФ, да се приспадне само ангажимент по сключени два договора,[20] в общ размер 1 285 948 лв.

Така наличните поети ангажименти по бюджета на община Ардино, които следва да бъдат приспаднати във връзка с разпоредбата на чл. 92 от ЗДБРБ за 2023 г. са в размер 1 285 948 лв., а наличните към края на годината поети ангажименти за разходи остават 13 895 065 лв. и представляват 87,7 на сто от средногодишните разходи за периода от 2020 г. до 2023 г. (15 841 121 лв.). Превишението на бюджетния показател е с 6 157 504 лв. или с 37,7 на сто в повече спрямо допустимите 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години. [21]

Със сключените три броя договори,[22] на обща стойност 9 094 706 лв., по реда на чл. 114 от кмета на общината, е поет ангажимент за разход, който не е предвиден в годишния бюджет на общината за 2023 г. В разчета за финансиране на капиталови разходи[23] няма предвидени разходи за обектите поради липса на осигурено финансиране и същите не са включени в програмата за капиталови разходи на общината за 2023 г., одобрена с Решение № 608 от 24.08.2023 г.[24]

Нарушенията на изискванията на Закона за публичните финанси са установени и при извършена финансова инспекция от Агенцията за държавна финансова инспекция, като са съставени три акта за административно нарушение.[25]

Не се спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 2 във връзка с чл.130а, ал. 1, т. 3 от ЗПФ, наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината да не надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години.

Не са спазени изискванията на чл. 128, ал.1 и 2 от ЗПФ да не се допуска извършването на разходи, натрупването на нови задължения и/или поемането на ангажименти за разходи, както и започването на програми или проекти, които не са предвидени в годишния бюджет на общината.

На основание § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ, неизпълнението на този закон, на закона за държавния бюджет за съответната година, на законите за бюджетите на социалноосигурителните фондове, на Закона за държавния дълг и на Закона за общинския дълг, на нормативните и други актове, приети или издадени на основание на тези закони, както и на указанията на министъра на финансите по този закон и по закона за държавния бюджет за съответната година, е нарушение на бюджетната дисциплина.

---

[20] Договори №№13 от 06.10.2023 г. и 50 от 10.10.2023 г. за извършване строителство, авторски и строителен надзор на обект „ Аварийно укрепване на бреговете и увеличаване проводимостта на р. Ардинска в гр. Ардино, етап 1“ финансирани с ФО 87 от 09.12.2022 г. и ФО 21 от 25.09.2023 г.

[21] Одитни доказателства № № 8 и 9

[22] Договор № 4/01.06.2023 г. на стойност 6 390 745,70 лв. за обект: „Реконструкция и рехабилитация на общински път KRZ2033/III-865, п.к. Стояново – Светулка/ - Седларци-Жълтуша - /KRZ 1002/ от км 0+000 до км 5+537“, Договор № 11/07.09.2023 г. на стойност 1 572 480 лв. за обект: „Инженеринг – проектиране, изпълнение на СМР и упражняване на авторски надзор на обект „Почистване, осигуряване на проводимост и частично укрепване на бреговете на р. Бялизворска“ и Договор № 11/07.09.2023 г. на стойност 1 131 480 лв. за обект: „Инженеринг – проектиране, изпълнение на СМР и упражняване на авторски надзор на обект „Почистване, осигуряване на проводимост и частично укрепване на бреговете на р. Падинска“

[23] Представен в МФ и одобрен с Решение на общинския съвет № 8/21.12.2023 г на ОбС на община Ардино

[24] Одитно доказателство № 9

[25] Доклад № ДИД6-Кж-5-[3] от 04.06.2024 г. на Агенция за държавна финансова инспекция (АДФИ)

2. Към 31.12.2023 г. в община Ардино е изградено звено за вътрешен одит, като с решение № 187 от 29.12.2020 г. на Общински съвет Ардино, в структурата на общинска администрация са утвърдени две щатни бройки за вътрешни одитори, които не са заети към 31.12.2023 г. Със Заповед № 17 от 11.01.2023 г. е обявен конкурс за заемане на свободните длъжности, но съгласно протокол от 03.02.2023 г.[26] явилите се кандидати не са класирани поради липсващите минимални и специфични изисквания за заемане на длъжността, предвидени в нормативните актове за заемане на съответната длъжност, а именно: сертификат „вътрешен одитор в публичния сектор", издаден от министъра на финансите след успешно положен изпит по чл. 53 от ЗВОПС или валиден международно признат сертификат за вътрешен одитор.[27]

Не са спазени изискванията на чл. 14, ал. 2 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, относно осъществяване на вътрешния одит в общините най-малко от двама вътрешни одитори, включително ръководителя на вътрешния одит.

3. Към 31.12.2023 г., в община Ардино не е създаден одитен комитет[28], въпреки че общината попада в обхвата на чл.18, ал.1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор (ЗВОПС).[29] Съгласно чл. 21 от ЗПФ ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.[30]

Не са спазени изискванията за задължително създаване на одитен комитет в общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв., регламентирани в чл. 18, ал.1 от ЗВОПС, във връзка с чл. 21 от ЗПФ, и във връзка с чл. 55 от ЗВОПС.

Коригирани неправилни отчитания

Не са коригирани неправилни отчитания.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

В подкрепа на констатациите са събрани 11 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Кърджали, бул. „България" № 41, стая 614.

---

[26] Протокол | Община Ардино (ardino.bg)

[27] Одитно доказателство № 10

[28] https://fukvopublic.minfin.bg/Public/Departments?orgName=%D0%B0%D1%80%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%BE&orgType=-1

[29] Съгласно чл. 18 (изм. - ДВ, бр. 51 от 2016 г.), ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица. Съгласно чл. 18, ал. 2, т. 3 от същия закон, съставът на одитните комитети в общините се определя от общинските съвети след провеждане на процедурата съгласно наредбата по ал. 11 (от чл. 18) за срок от три години

[30] Одитно доказателство № 10

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 514 от 10.12.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Ардино и един за Сметната палата.

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Горица Грънчарова-Кожарева)
(съгл. Заповед № 154/08.04.2024 г.)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД №2.16-3 за процедури по същество (тестове на детайлите) на стопанските операции по счетоводна сметка 2071, извлечения от счетоводната система, първични счетоводни документи, протоколи, договор	53
02	Въпросник № 2.5-3 за област отчетени средства по параграф 51-00 „Основен ремонт“ на обект „Ремонт на обществени сгради и санитарни възли на територията на община Ардино“, отговори, Въпросник № 2.5-6 за област ремонт на сграда на обреден дом в с. Бистроглед, отговори, инвентарна книга, АПОС	25
03	Писмо вх.№ 52-12-16 от 11.10.2024 г. до кмета на община Ардино и отговори на Писмо изх. №52-12-20 от 14.10.2024 г.	3
04	РД № ГФО 2.31- 3 за проверка и анализ на стопанските операции за счетоводното отчитане на дълготрайни активи по §51-00 в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС и по счетоводна сметка 6076, извлечения от счетоводната система, първични счетоводни документи, Въпросник №2.5-1 за област отчетени средства по параграф 51-00 „Основен ремонт“ на обект „Ремонт на трансформираното АГО отделение в КОВИД отделение в МБАЛ "Ардино" ЕООД, гр. Ардино	15
05	РД № ГФО 2.16-4 за процедури по същество за изменение по счетоводна сметка 2031 „Административни сгради“ в отчетна група „Бюджет“ към 31.12.2023 г., извлечения от счетоводната система, инвентарна книга, Въпросник № 2.5-4 за област осчетоводяване на общински имот съгласно АЧОС № 4312 от 13.01.2023 г., отговори на въпросник, скица на имота, АЧОС, извлечения от счетоводната система, Констативен протокол №2.2-2 от извършена проверка на осчетоводените операции, извлечения от счетоводната система	26
06	РД № ГФО 2.31-4 за проверка и анализ на стопанските операции за счетоводното отчитане на дълготрайни активи по сметка 2201, вкл. и оценка по която са признати новоактуваните имоти в отчетна група ДСД, извлечения от счетоводната система, инвентарна книга, протокол за първоначална оценка на дълготрайни материални активи	20
07	РД № 2.31-5 за проверка на стопанските операции по задбалансова сметка 9299 „Други кредитори по условни задължения“, Аналитична оборотна ведомост, обяснение от главния счетоводител, въпросник, отговори на въпросник, писма, записи на заповед, договор	31
08	РД № ГФО 2.16-1 за проверка на показатели по чл.130а от Закона за публичните финанси, Справка, Въпросник № 2.5-8 и писмени обяснения, договори	81
09	РД №2.31-2 за проверка на стопанските операции по задбалансови сметки 9200; 9800; 9803; 9808; 9860 в общинска администрация, Решение на ОбС за одобряване приемане на бюджета на община Ардино за 2023 г.	23
10	Констативен протокол № 2.2-1 относно действащо звено за вътрешен одит и действащ одитен комитет в община Ардино към 31.12.2023 г	1

11	Работен документ № 2.31-17 за проверка на извършен преглед за обезценка/преоценка в община Ардино, въпросник № 2.5-7 и писмени обяснения, заповед, протокол, инвентарни книги	49